Ministerie van Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
G.H. Lankhorst
beleidsadviseur

T 070 370 45 76
F 070 370 79 00

Ons kenmerk
.

Bijlagen
1

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 3 november 2009
Onderwerp Kabinetsstandpunt over het advies van de Commissie evaluatie Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

1. Inleiding

Op 24 maart 2009 zond ik het advies van de Commissie evaluatie Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (Kamerstukken II 2008/09, 31 700 VI, nr. 13) aan uw Kamer. De Commissie stond onder voorzitterschap van mr. A. van der Winkel, president van de arrondissementsrechtbank te Almelo. De breed samengestelde Commissie was ingesteld met als taak de doeltreffendheid en doelmatigheid van het functioneren van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) te beoordelen, te adviseren over de positie die de KBvG behoort in te nemen gelet op het waarborgen van een goede en onafhankelijke ambtsbediening, alsmede te bezien of het wenselijk is om te komen tot wijzigingen in de Gerechtsdeurwaarderswet. Deze brief bevat de reactie van het kabinet naar aanleiding van de hoofdlijnen van het advies; in de bijlage wordt meer in het bijzonder ingegaan op de door de Commissie geformuleerde 39 aanbevelingen.

De Commissie Van der Winkel geeft een indringend advies dat is geschreven als een plan van aanpak, als een agenda voor de toekomst. Bedacht moet worden dat de Commissie is ingesteld tegen de achtergrond van de door het WODC opgestelde “Trendrapportage gerechtsdeurwaarders”[1], waarin op het punt van de toegankelijkheid, de continuïteit en de kwaliteit van de ambtelijke dienstverlening diverse zorgen werden geuit. Uit de vele beschouwingen en bevindingen van het advies van de Commissie Van der Winkel laten zich drie hoofdthema's destilleren. Ten eerste staat ter gelegenheid van deze evaluatie de KBvG centraal in haar hoedanigheid van publiekrechtelijke beroepsorganisatie. Ten tweede krijgt het beroep van

[1] WODC Trendrapportage gerechtsdeurwaarders 2006: Toegankelijkheid, continuïteit en kwaliteit van de ambtelijke dienstverlening, 2006, reeks Onderzoek en beleid, nr. 247.

gerechtsdeurwaarder grote nadruk, vanuit drie verschillende perspectieven: dat van de schuldenaar, dat van de schuldeiser/opdrachtgever en tenslotte het perspectief van de gerechtsdeurwaarder en zijn ambt. Een derde thema wordt gevormd door het toezicht en tuchtrecht. Deze drie thema's komen later in deze brief nader aan de orde.

Het advies van de Commissie is door mij besproken met het bestuur van de KBvG. Het KBvG-bestuur heeft te kennen gegeven dat ook zij het advies op hoofdlijnen als een agenda voor de toekomst ziet en dat zij op veel punten instemmend reageert. Een volwassen en professionele beroepsgroep is gebaat bij een spiegel die door een onafhankelijke en deskundige derde wordt voorgehouden, en zo is het advies door de KBvG ook ervaren. Tevens is het rapport uitgebreid besproken tijdens een recente algemene ledenvergadering van de KBvG. Daar bleek dat de drie hoofdthema's op een levendig debat kunnen rekenen. Het kabinet acht het van belang dat de beroepsgroep ervan doordrongen is dat het wenselijk is om zich te bezinnen op de aard en essentie van het ambt. Het advies van de Commissie heeft aan dat besef een zekere urgentie toegevoegd.

2. De rol van de gerechtsdeurwaarder binnen het rechtsbestel
De Commissie heeft op overtuigende wijze aandacht gevraagd voor het grote belang van een goede uitoefening van het ambt van gerechtsdeurwaarder. De gerechtsdeurwaarder treedt in het rechtsbestel zelden op de voorgrond, maar is hierin niettemin een onmisbare schakel. Hij draagt zorg voor de verwezenlijking van het recht. Indien bijvoorbeeld een met waarborgen omklede gerechtelijke procedure uitmondt in een rechterlijke uitspraak is het enkele gezag hiervan niet telkens voldoende, maar moet de naleving hiervan actief worden bevorderd. De gerechtsdeurwaarder is belast met de taak om de handelingen te verrichten die vereist zijn voor de uitvoering van executoriale titels (beslag, ontruiming, etc.). Daarnaast heeft hij onder meer het nemen van conservatoire maatregelen en het verrichten van handelingen behorende tot de rechtsingang (doen van dagvaardingen, etc.) tot taak. Terecht stelt de Commissie dat een goede rechtshandhaving een rechtsstatelijk belang is. De rechtsingang dient met voldoende waarborgen te zijn omkleed, vonnissen moeten ten uitvoer kunnen worden gelegd op een snelle en zorgvuldige en efficiënte wijze, en ook de nakoming van een contractuele afspraak moet op een geordende manier – dat wil zeggen zonder eigenrichting – kunnen worden afgedwongen. Dat wanbetaling niet mag lonen is ook een kwestie van het vertrouwen dat in het maatschappelijke verkeer en in het handelsverkeer heeft te gelden. De boodschap die de gerechtsdeurwaarder met zijn ambtshandeling brengt zal niet altijd voor iedereen even welkom zijn. Maar het recht moet zijn loop kunnen hebben, en tegen deze achtergrond moet ook naar het functioneren van de gerechtsdeurwaarder worden gekeken.

Het is in verband met het verrichten van ambtshandelingen dat aan de gerechtsdeurwaarder in het belang van het goed functioneren van het

rechtsbestel bijzondere privileges en een wettelijk domeinmonopolie zijn toebedeeld. De door hem uit te oefenen publiekrechtelijke macht is echter niet alleen een voorrecht, een machtsmonopolie – het legt ook een bijzondere verantwoordelijkheid op zijn schouders die verder gaat dan bijvoorbeeld uitsluitend een efficiënte rechtshandhaving. Het kabinet onderschrijft op dit punt de beschouwingen van de Commissie. De bijzondere verantwoordelijkheid van de gerechtsdeurwaarder behoort door de KBvG duidelijk te worden uitgedragen binnen en buiten de beroepsgroep. Het openbare karakter van het ambt vergt dat niet uitsluitend het perspectief van de opdrachtgever bepalend is. Gestreefd zal telkens moeten worden naar een evenwicht tussen de belangen van de schuldenaar en de belangen van de schuldeiser. Een gerechtsdeurwaarder die – zoals de Commissie het omschrijft – slechts “loopjongen van zijn opdrachtgever” is, heeft er onvoldoende oog voor dat hij gelet op zijn bijzondere positie ook rekening moet houden met de belangen van de schuldenaar. De KBvG is in de positie om de aandacht te vestigen op de noodzaak van een juiste beroepsopvatting. De suggestie van de Commissie om de KBvG een verordening te laten vaststellen over de handelwijze en verantwoordelijkheid tegenover de debiteur, de aard en omvang van de voorlichtingsplicht en de doorverwijzingsplicht naar andere instanties, is in dit verband zeer zinnig. Uitgangspunt blijft weliswaar dat een schuldenaar, ook als hij (tijdelijk) krap bij kas zit, betalen moet voor wat aan hem geleverd is. Aan de andere kant moet de schuldenaar erop kunnen vertrouwen dat de ambtsverrichtingen door de gerechtsdeurwaarder jegens hem zorgvuldig en met inachtneming van geldende regelgeving plaatsvinden. Dat betekent bijvoorbeeld dat de beslagvrije voet op een juiste wijze wordt toegepast of dat een beslag niet om vexatoire redenen wordt gelegd. Het is juist ook hierdoor dat de ambtsvervulling door de gerechtsdeurwaarder tegen de achtergrond van zijn wettelijke privilege zich dient te kenmerken.

De schuldenaar heeft daarnaast ook recht op een duidelijke uitleg en voorlichting van de kant van de gerechtsdeurwaarder. Dat geldt zeker ook voor de rechtsingang: tussen de taal van de dagvaarding en de taal van de schuldenaar ligt dikwijls een kloof die de gerechtsdeurwaarder bij uitstek zou moeten overbruggen, bijvoorbeeld met een “juridische bijsluiter”. De Commissie constateert dat als het aankomt op begrijpelijkheid van de ambtshandelingen voor alle partijen nog veel valt te winnen. Het is goed dat de KBvG hierover in gesprek is gegaan met het Landelijk overleg sociaal raadslieden vanuit de gedachte dat het ook in het belang van de opdrachtgever is, dat een schuldenaar begrijpt wat er van hem verlangd wordt en waarom een gerechtsdeurwaarder handelt zoals hij handelt. Het resultaat van dit overleg zie ik graag tegemoet.

De Commissie heeft ook aandacht gevraagd voor een onderbelicht aspect, namelijk dat ook de gerechtsdeurwaarder zelf met betrekking tot de uitoefening van zijn ambt behoefte heeft aan een duidelijk en niet voor

misverstand vatbaar normenkader. De behoefte daaraan is misschien juist ook wel groot vanwege de spanning tussen enerzijds de concurrentie binnen de deurwaarderij en anderzijds het openbare karakter van het ambt, welke spanning als een rode draad door het advies heen loopt. Dat normenkader dient niet alleen te worden gevormd door het bepaalde bij en krachtens de Gerechtsdeurwaarderswet, maar zeker ook door verordeningen van de KBvG.

3. Verordeningen

De Commissie heeft de bestaande verordeningen geïnventariseerd en geconstateerd dat sinds 2001 nauwelijks verordenende activiteit van de KBvG waarneembaar is geweest. Daaraan koppelt de Commissie in paragraaf 28 van het advies een concrete suggestie met betrekking tot een aantal onderwerpen die regeling behoeven en bij verordening op korte termijn geregeld zouden kunnen worden. Dat zal ongetwijfeld leiden tot een levendig intern debat binnen de KBvG in samenspraak met de ledenraad. Met de Commissie is het kabinet van opvatting dat dit inhoudelijk debat essentieel is voor de interne democratie die geldt binnen een publiekrechtelijke beroepsorganisatie. De door de Commissie aangedragen onderwerpen zijn aansprekende onderwerpen die stuk voor stuk kunnen bijdragen aan een verhoogde aandacht voor de publieke attitude van de gerechtsdeurwaarder. Dat bijvoorbeeld de soms aanzienlijke participatie van opdrachtgevers of andere derden in gerechtsdeurwaarderskantoren bij verordening wordt gereguleerd, zal bijdragen aan een onafhankelijke beroepsuitoefening door gerechtsdeurwaarders. Datzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor regels inzake een evenwichtig samengestelde portefeuille van opdrachtgevers. Het initiatief voor regeling bij verordening van genoemde onderwerpen ligt nu bij de KBvG als publiekrechtelijke beroepsorganisatie. De ontwikkelingen op dit terrein zal ik de komende tijd nauwlettend volgen.

Regulering is geen doel op zichzelf. Belangrijk is dat duidelijke praktijknormen, in verordeningen neergelegd die alle beroepsgenoten binden, aan die beroepsgenoten zelf houvast bieden, maar uiteraard ook meer duidelijkheid verschaffen aan schuldenaren en schuldeisers omtrent het handelen van gerechtsdeurwaarders. Een duidelijke normstelling is ook van belang ten behoeve van de tuchtrechter die het handelen van de gerechtsdeurwaarder in het uiterste geval toetst aan de beroepsnorm. De gerechtsdeurwaarder heeft in zijn beroepsuitoefening, bijvoorbeeld ten opzichte van zijn opdrachtgevers, behoefte aan duidelijkheid met betrekking tot zijn handelen. De Commissie verwoordt het in de paragrafen 120 en 124 aldus dat het met beroepsethiek hoog in het vaandel lastig is om scherp te concurreren. Als dat zo is, ontstaat er een ongewenste aantrekkingskracht van een beroepsinvulling waarbij uitsluitend oog bestaat voor de belangen van opdrachtgevers en, in weerwil van het publieke karakter van het ambt, niet tevens in het oog wordt gehouden dat de belangen van schuldenaren niet onnodig in het gedrang mogen komen. De KBvG kan met gebruikmaking van de verordenende bevoegdheid de positie van de gerechtsdeurwaarder

scherper definiëren in het spanningsveld tussen zijn opdrachtgevers, schuldenaren, alsook zijn beroepsgenoten-concurrenten .

4. Drie hoofdthema's
Zoals in de inleiding reeds aangekondigd zijn uit het advies en de bijbehorende aanbevelingen drie hoofdthema's te destilleren: ten eerste dat van de KBvG als publiekrechtelijke beroepsorganisatie, ten tweede dat van het beroep van gerechtsdeurwaarder en ten derde dat van toezicht en tuchtrecht. In de bijlage bij deze brief wordt meer in het bijzonder ingegaan op de door de Commissie geformuleerde 39 aanbevelingen.

4.1 Hoofdthema 1: de KBvG
Als het gaat om het functioneren van de KBvG als publiekrechtelijke beroepsorganisatie – het eerste thema – dan spreekt de Commissie op een aantal punten de noodzaak tot verbetering uit. Het kabinet neemt deze zorgen serieus en acht het van groot belang dat de KBvG de problemen inmiddels zelf ook heeft onderkend. Het advies van de Commissie is niet slechts bedoeld als een signaal van zorg, maar ook als een plan van aanpak voor de nabije toekomst, met tal van concrete aanbevelingen. Binnen dit thema is een belangrijk onderwerp het actieve gebruik van de verordenende bevoegdheid. Het standpunt van de Commissie dat daarbij geen sprake kan zijn van vrijblijvendheid – in de zin van een bevoegdheid die ook ongebruikt mag worden gelaten – onderschrijft het kabinet. In de inleiding is reeds uiteengezet dat duidelijkheid omtrent de beroeps- en gedragsregels om meerdere redenen wenselijk is. De verordenende bevoegdheid dient juist als een tegenwicht tegen een onbeperkte marktwerking, welke ordening in een gereglementeerd beroep en gegeven de bijzondere ambtelijke positie van de gerechtsdeurwaarder noodzakelijk is. De Commissie heeft zoals gezegd verschillende aansprekende onderwerpen genoemd waarvoor regeling bij verordening op korte termijn aangewezen is, zoals normering van nevenwerkzaamheden, de mate van participatie in een kantoor door anderen dan gerechtsdeurwaarders en de mate van samenwerking met andere vormen van dienstverlening. De wenselijkheid van verordeningen over deze onderwerpen wordt door het kabinet onderschreven. Daarnaast kan erop worden gewezen dat het opstellen door de KBvG van een concept-verordening over de kwaliteit van de kantoororganisatie, met daarin bijvoorbeeld het vereiste van een uitgebalanceerde opdrachtgeversportefeuille, inmiddels na uitgebreid debat in de ledenraad in de afrondingsfase verkeert. Ik verwacht dan ook voor het einde van dit jaar een concept-verordening ter goedkeuring voorgelegd te krijgen.

Een evaluatie van het functioneren van de KBvG was de voornaamste reden om de Commissie in te stellen. De Commissie heeft weliswaar veel concrete aanbevelingen gedaan, maar heeft zich niet beperkt tot het trekken van conclusies. Het door de Commissie ontwikkelde toetsingskader voor een publiekrechtelijke beroepsorganisatie biedt de KBvG in elk geval veel stof tot

debat over een agenda voor de toekomst. Hoofdstuk 3 van het advies maakt immers inzichtelijk aan welke criteria voor een goed functionerende publiekrechtelijke beroepsorganisatie de Commissie haar bevindingen heeft getoetst. De slotsom van de Commissie in hoofdstuk 4 is vervolgens dat de KBvG als publiekrechtelijke beroepsorganisatie op een aantal specifieke onderdelen beter uit de verf dient te komen, zeker ook als het gaat om het actief uitdragen van de kernwaarden van het beroep. De Commissie omschrijft deze kernwaarden aldus in paragraaf 15 van het advies: integriteit, waakzaamheid ten aanzien van verschillende belangen, professionaliteit, dienstbaarheid. Het actief uitdragen van deze kernwaarden raakt de reden van bestaan van een publiekrechtelijke beroepsorganisatie; de KBvG is hiervoor derhalve de eerst aangewezene. Het debat omtrent de kernwaarden moet met name ook binnen de beroepsgroep worden gevoerd: het zijn de beroepsgenoten die zichzelf telkens opnieuw de beroepsethische vraag moeten stellen wat een behoorlijk gerechtsdeurwaarder betaamt in een concrete casus. Het is juist de beroepsethiek en de professionaliteit die inherent zijn aan het ambt van gerechtsdeurwaarder, en die hem als het ware tot een “officier van justitie-civiel” maakt.

De KBvG dient meer dan thans het geval is een gidsrol te vervullen, zoals de Commissie constateert. Iedere gerechtsdeurwaarder heeft een eigen belang bij een sterke publiekrechtelijke beroepsorganisatie, ook al valt dat misschien niet altijd op korte termijn te meten aan de hand van concrete resultaten die voor ieder individueel lid voordelig uitpakken. Hier ligt ook een wederkerige relatie tussen de leden en de KBvG. De Commissie signaleert terecht dat - wil die gidsrol op een overtuigende wijze vervuld kunnen worden - de beroepsgroep de KBvG daartoe ook voldoende ruimte zal moeten geven en voldoende zal moeten toerusten. De KBvG heeft te kennen gegeven hiervoor nadrukkelijk aandacht te zullen vragen bij de leden.

4.2. Hoofdthema 2: het beroep van de gerechtsdeurwaarder

Het tweede hoofdthema is dat van de gerechtsdeurwaarder als bijzonder ambtsdrager in zijn positie tussen schuldenaar enerzijds en schuldeiser anderzijds. Hierboven is reeds aangegeven dat in dit spanningsveld het evenwicht moet worden gezocht en gevonden door duidelijkheid over het normenkader. Kernbegrippen hierbij zijn de ministerieplicht, die is neergelegd in artikel 11 van de Gerechtsdeurwaarderswet, alsook de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder. Een debat over een meer onafhankelijke positie van de gerechtsdeurwaarder is momenteel gaande binnen de KBvG, en heeft geresulteerd in de ontwikkeling van een richtlijn met betrekking tot de onafhankelijkheid en de integriteit van de gerechtsdeurwaarder. De Commissie ziet deze richtlijn als een bemoedigende stap in de goede richting, maar benadrukt terecht dat dit de aanzet moet zijn tot regeling bij verordening. Een gerechtsdeurwaarder dient te beseffen dat hij een bijzonder ambt vervult en dat dit met zich brengt dat hij de belangen van alle betrokken partijen, en derhalve niet alleen het belang van de

opdrachtgever, in het oog moet houden. In dit verband acht het kabinet het een goede suggestie van de Commissie om in de Gerechtsdeurwaarderswet een formulering van de onafhankelijke positie van de gerechtsdeurwaarder op te nemen en daarbij artikel 17 van de Wet op het notarisambt als inspiratiebron te hanteren.

Met betrekking tot de ministerieplicht heeft de Commissie in hoofdstuk 13 opgemerkt dat de gerechtsdeurwaarder soms de neiging heeft om zich daarachter te verschuilen. Daarbij wordt opgemerkt dat de huidige wetstekst, anders dan bij artikel 21 van de Wet op het notarisambt het geval is, weinig of geen ruimte laat voor een flexibele interpretatie van de ministerieplicht. De essentie van de in de Gerechtsdeurwaarderswet opgenomen ministerieplicht is dat een schuldeiser voor ambtshandelingen altijd toegang heeft tot een gerechtsdeurwaarder en dat diens exclusieve dienstverlening op dit vlak is gewaarborgd. De Commissie heeft in de ogen van het kabinet terecht gemeend dat het evenwel niet zo kan zijn dat de ministerieplicht met zich brengt dat de gerechtsdeurwaarder zich bij zijn ambtsverrichtingen uitsluitend laat leiden door de partijdige belangen van zijn opdrachtgever. Een dergelijke vereenzelviging met de opdrachtgever zou onvoldoende recht doen aan de bijzondere ambtelijke positie van de gerechtsdeurwaarder. Met het oog hierop acht het kabinet het van belang dat nu in elk geval op initiatief van de KBvG binnen de beroepsgroep het debat zal worden gevoerd over de vraag, of en waarom de huidige formulering van de ministerieplicht in de praktijk voor gerechtsdeurwaarders wellicht als te knellend wordt ervaren. Daarbij dient ook aandacht uit te gaan naar de bestaande mogelijkheid van het deurwaardersrenvooi. Ik zal het debat nauwlettend volgen om uiteindelijk te kunnen beoordelen of er wellicht aanleiding is om de thans geformuleerde ministerieplicht aan te passen.

4.3. Hoofdthema 3: toezicht en tuchtrecht

Het derde hoofdthema wordt gevormd door de onderwerpen toezicht, kwaliteitsbevordering en tuchtrecht. De Commissie stelt vast dat er op dit moment ten onrechte geen sprake is van een volledig toezicht op de naleving van het bepaalde bij en krachtens de wet, met inbegrip van de verordeningen van de KBvG. Thans wordt ingevolge de Gerechtsdeurwaarderswet namelijk alleen voorzien in financieel toezicht op de beroepsgroep door het Bureau Financieel Toezicht (BFT). Daarnaast regelt de Gerechtsdeurwaarderswet het van het toezicht te onderscheiden tuchtrecht door de kamer voor gerechtsdeurwaarders en (in hoger beroep) het gerechtshof te Amsterdam. Met de Commissie is het kabinet van oordeel dat een wettelijke regeling van een volledig toezicht gewenst is. Hoe en waar dat toezicht het beste belegd zou kunnen worden wordt, ook vanwege de samenhang met het toezicht op andere juridische beroepsgroepen, nu eerst nader onderzocht. Ik zal uw Kamer hierover te gelegener tijd informeren.

Daarnaast is de Commissie van mening dat van een beroepsgroep als de gerechtsdeurwaarders mag worden verwacht dat zij er ook eer in stelt om de kwaliteit van de beroepsuitoefening hoog te houden. De KBvG heeft nadrukkelijk tot taak om de goede beroepsuitoefening van de gerechtsdeurwaarders te bevorderen. Dit kan bijvoorbeeld door verordeningen vast te stellen, maar een vorm van kwaliteitsbevordering met een preventief effect, die veel meer gestalte zou kunnen krijgen, is bijvoorbeeld het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij de leden van de beroepsgroep door deskundigen. De aanbeveling van de Commissie, dat de KBvG hiervoor verantwoordelijk is, neemt het kabinet over. Voor deze vorm van kwaliteitsbevordering zal een wettelijke grondslag worden gecreëerd.

Het tuchtrecht dient ook bij de gerechtsdeurwaarders een uiterste middel te zijn om de beroepsethiek te handhaven. Indiening van een klacht bij de tuchtrechter is mogelijk als vervolg op het toezicht op de beroepsgroep, maar de gang naar de tuchtrechter dient uiteraard ook open te staan voor een schuldenaar of schuldeiser. Wat dit laatste betreft dient in het achterhoofd te worden gehouden dat de werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder nu eenmaal weerstanden bij de schuldenaar kunnen oproepen en er derhalve rekening dient te worden gehouden met de neiging om juist de weg naar de tuchtrechter in te slaan. Dat laat onverlet dat los hiervan door de beroepsgroep – zoals de Commissie ook adviseert – meer werk zou kunnen worden gemaakt van de afhandeling van klachten in eigen huis. De KBvG zou deze ontwikkeling moeten stimuleren en monitoren. Ten aanzien van gedragingen van gerechtsdeurwaarders geldt de in de Algemene wet bestuursrecht beschreven (interne) klachtenprocedure. Het bestaan van een interne klachtenregeling bij een gerechtsdeurwaarderskantoor is helaas nog tamelijk onbekend en daar zou dus meer ruchtbaarheid aan gegeven moeten worden. Bij een professioneel juridisch beroep hoort nu eenmaal ook een professionele afhandeling van klachten. Een goede klachtbehandeling kan er bijvoorbeeld ook toe bijdragen dat voorkomen wordt dat rechtzoekenden hiervoor een tuchtrechtelijke procedure in gang zetten. Het is ook in dit opzicht wenselijk dat de beroepsorganisatie beroepsnormen formuleert, zodat er op voorhand meer duidelijkheid is met betrekking tot datgene waaraan een behoorlijk handelend gerechtsdeurwaarder dient te voldoen. Dat verdient nadrukkelijk de voorkeur boven duidelijkheid achteraf via een tuchtrechtelijke procedure.

De aanbevelingen gelegen op het terrein van het tuchtrecht, geformuleerd in hoofdstuk 18 van het advies, neemt het kabinet in belangrijke mate over. Verschillende van deze aanbevelingen zullen worden meegenomen in de wetgeving die thans wordt voorbereid ter uitwerking van het rapport "Beleidsuitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht" van 7 december 2006. Het kabinetsstandpunt bij dit rapport is op 7 december 2007 aan de Tweede Kamer gezonden (Kamerstukken II 2007/08, 29 279, nr. 61). Het voorstel voor een kaderwet tuchtrecht zal dit najaar in consultatie worden gebracht. Of

klachten van administratieve aard niet meer bij de tuchtrechter zouden moeten worden ingediend, wordt nader onderzocht in samenhang met de kwestie van het beleggen van het toezicht op de beroepsgroep. Voorts merkt het kabinet op er geen voorstander van te zijn om de bevoegdheid tot schorsen niet meer aan de tuchtrechter toe te kennen, maar het wel van belang te achten dat de KBvG uitdrukkelijk de bevoegdheid heeft om een verzoek hierom of een klacht bij de tuchtrechter in te dienen.

De Staatssecretaris van Justitie,

N. Albayrak

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel
Toegang Rechtsbestel

Contactpersoon
e.w.engelkes
senior beleidmedewerker

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Datum
3 november 2009

Ons kenmerk

Door tussenkomst van
.

Visie vooraf
.

bijlage

Aanbevelingen van de Commissie evaluatie Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

Bijlage nummer	1
Horend bij	Kabinetstandpunt op het rapport Aanbevelingen van de Commissie evaluatie Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

Aanbeveling 1.
De KBvG expliciteert de kernwaarden van het beroep en formuleert daarbij concrete normen van beroepsethiek. Zij annoteert de tuchtrechtspraak publiekelijk.
De KBvG zal bij verordening ter uitwerking van de kernwaarden duidelijke en te handhaven normen moeten stellen, die niet alleen houvast geven aan de beroepsgroep en de tuchtrechter, maar zeker ook aan de justitiabele en de opdrachtgever. Nadere uitwerking hiervan kan voor detailkwesties geschieden in regels van het bestuur van de KBvG. Met de Commissie ben ik van opvatting dat tot op heden ook in dit opzicht onvoldoende gebruik is gemaakt van de verordenende bevoegdheid. In dit verband merk ik overigens wel op dat de KBvG voornemens is om een richtlijn integriteit en onafhankelijkheid per 1 januari 2010 om te zetten in een verordening en per diezelfde datum een kwaliteitsverordening tot stand te brengen. Ik verwacht dat beide concept-verordeningen voor het einde van dit jaar aan mij ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

Het publiceren van tuchtrechtelijke uitspraken kan bijdragen aan het bevorderen van de beroepsethiek. Ik heb begrepen dat de kamer voor gerechtsdeurwaarders sinds begin dit jaar de uitspraken terstond aan de KBvG doorzendt, hetgeen een goede ontwikkeling is. De KBvG besteedt daaraan ook wekelijks aandacht in de elektronische nieuwsbrief aan haar leden. In het nieuwe blad de Gerechtsdeurwaarder zullen belangrijke tuchtrechtelijke uitspraken worden opgenomen en zo nodig worden geannoteerd.

Aanbeveling 2.
De KBvG bemoeit zich actief met de beroepsopleiding. Zij ontwikkelt de vakbekwaamheid, ook met modellen voor de beroepspraktijk.
De opleiding tot kandidaat-gerechtsdeurwaarder is ondergebracht in het reguliere HBO-onderwijs en wordt sinds september 2003 uitgevoerd door de Hogeschool Utrecht (HU) als afstudeerrichting kandidaat-gerechtsdeurwaarder binnen de deeltijdopleiding HBO-Rechten. De door de HU ingestelde en specifiek aan de opleiding tot kandidaat-gerechtsdeurwaarder verbonden onafhankelijke beroepenveldcommissie (BVC) adviseert over en is vanaf aanvang van de opleiding actief betrokken geweest bij de inhoud, de organisatie en de kwaliteit van de opleiding. Binnen de BVC is ook de KBvG vertegenwoordigd. Via deze weg is er derhalve bemoeienis met de opleiding, maar die is er bijvoorbeeld ook via bilaterale contacten tussen de HU en de KBvG. Uit overleg met zowel de HU als

de KBvG over dit onderwerp is mij gebleken dat beiden bereid zijn om samen te onderzoeken of er verdere mogelijkheden zijn om meer voor elkaar te betekenen, bijvoorbeeld door de rol van de KBvG binnen de BVC te vergroten of een samenwerkingsconvenant te sluiten. Het ligt naar mijn mening niet voor de hand om de KBvG, anders dan langs de lijn van de BVC, rechtstreekse invloed te verlenen op de inhoud van deze opleiding, net zo min als dat bijvoorbeeld in het notariaat en de advocatuur gebruikelijk is met betrekking tot de juridische opleidingen aan de universiteiten en hogescholen. Voor zover bovenstaande aanbeveling van de Commissie betrekking heeft op de verdere educatie van degenen die de bovenbedoelde opleiding hebben afgerond en het vak van (toegevoegd kandidaat-)gerechtsdeurwaarder uitoefenen, ben ik van mening dat het in de rede ligt dat de KBvG, zeker met het oog op de wettelijke taak om de vakbekwaamheid van de leden te bevorderen, zich hiervoor verantwoordelijk acht en op dit vlak activiteiten ontplooit. Zie ook aanbeveling 20.

Door de beroepsgroep zelf ontwikkelde modellen voor bijvoorbeeld exploten kunnen een praktisch hulpmiddel zijn voor de gerechtsdeurwaarder. De KBvG kan aan de ontwikkelinghiervan een bijdrage leveren. Dat laat uiteraard onverlet dat de gerechtsdeurwaarder telkens in een concreet geval dient te bezien of en in hoeverre van een model gebruik kan worden gemaakt. Het is bovendien een goed initiatief dat de KBvG doende is een “juridische bijsluiter” te ontwikkelen, waarnaar schuldenaren verwezen kunnen worden. Zie ook aanbeveling 23.

Aanbeveling 3.
De KBvG zoekt de dialoog, juist ook in het publieke debat.
Een actieve rol van de KBvG in het publieke debat kan de aandacht voor de positie die de gerechtsdeurwaarder inneemt in het rechtsbestel bevorderen. Voorbeelden van actieve en richtinggevende betrokkenheid van de KBvG in de afgelopen periode zijn de reacties op LOSR-rapporten over schuldenproblematiek en incassokosten en meer recentelijk bijvoorbeeld de publicaties over beslag roerende zaken en het (niet) afvoeren door gemeenten van inboedels uit ontruimde woningen. De KBvG is de afgelopen tijd ook gesprekspartner geweest voor de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid als het gaat om onderwerpen in het kader van de minnelijke schuldhulpverlening. Tegelijkertijd realiseert de KBvG zich dat zij er nog niet is. Met genoegen constateer ik dat de KBvG hieraan veel aandacht wenst te schenken.

Aanbeveling 4.
De KBvG maakt actief gebruik van de verordenende bevoegdheid. De KBvG besteedt bij het opstellen van verordeningen meer aandacht aan de in dit hoofdstuk opgesomde onderwerpen, die de bijzondere positie van de gerechtsdeurwaarder recht doen.
Ik deel de opvatting van de Commissie dat de KBvG tot nu toe onvoldoende invulling heeft gegeven aan de verordenende bevoegdheid. De door de Commissie voor regeling bij verordening aangedragen onderwerpen zijn aansprekende onderwerpen waarvan regeling kan bijdragen aan een verhoogde aandacht voor de bijzondere onafhankelijke positie van de gerechtsdeurwaarder. Ik ondersteun derhalve bijvoorbeeld het initiatief van de KBvG om met het oog op de bevordering van de onafhankelijke beroepsuitoefening bij verordening de participatie door anderen dan gerechtsdeurwaarders in gerechtsdeurwaarderskantoren te reguleren. Het initiatief voor de totstandbrenging van verordeningen over bovenbedoelde onderwerpen ligt nu bij

de KBvG. Ik zal de ontwikkelingen op dit terrein nauwlettend volgen. Zie ook aanbeveling 1.

Aanbeveling 5.
Normering geschiedt per verordening; de subdelegatie is bedoeld voor detailkwesties.
Regeling door het bestuur van de KBvG op grond van artikel 80, vijfde lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet dient inderdaad uitzondering te zijn en beperkt te blijven tot een uitwerking van detailkwesties. Ik onderschrijf deze aanbeveling derhalve. Zie ook aanbeveling 1.

Aanbeveling 6.
De KBvG stelt zich niet op als een belangenvereniging, maar overeenkomstig haar wettelijke status als een publiekrechtelijke beroepsorganisatie, die de beroepsnorm hoog houdt.
Ik onderschrijf deze aanbeveling uiteraard van harte. Het is nadrukkelijk bij wet omschreven de taak van de KBvG om als publiekrechtelijke organisatie de goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders te bevorderen. De KBvG dient, onder meer door het bij verordening vaststellen van beroeps- en gedragsregels, steeds uit te dragen dat een gerechtsdeurwaarder een bijzondere positie heeft in het belang van het goed functioneren van het rechtsbestel en dat het publieke karakter van diens ambt met zich brengt dat bijvoorbeeld niet uitsluitend het perspectief van de opdrachtgever bepalend is. Het bestuur van de KBvG heeft mij te kennen gegeven goed doordrongen te zijn van de taak waarvoor zij als publiekrechtelijke organisatie (pbo) staat.

Aanbeveling 7.
De KBvG versterkt de professionele kracht van haar bureau aanzienlijk.
Gezien de taken die de KBvG als pbo dient waar te maken, is de aandacht die de Commissie vraagt voor de professionele kracht van het bureau van de KBvG terecht. Het bureau dient een constante factor binnen de KBvG te zijn: een vooraanstaand instituut en kenniscentrum waar het om gerechtsdeurwaarderszaken in de breedste zin gaat. De kosten hiervoor worden door de gerechtsdeurwaarders gezamenlijk gedragen. Ik stel vast dat de KBvG het afgelopen jaar een aantal stappen in de goede richting heeft gezet. Het bureau is verhuisd naar Den Haag en wordt bemenst door een aantal vaste krachten met uiteenlopende deskundigheden. Voorts laat de KBvG zich sinds kort zo nodig bijstaan door een wetgevingsspecialist, teneinde beter aan haar verordenende bevoegdheden invulling te kunnen geven. Tenslotte moet bedacht worden dat ook vanuit de (bestuurs)leden een grote deskundige bijdrage aan de KBvG kan worden geleverd.

Aanbeveling 8.
Het KBvG-bestuur neemt de toerusting van de ledenraad ter harte ,vanuit het besef dat de kracht van de KBvG mede wordt bepaald door de kracht van de ledenraad.
De Commissie spreekt met betrekking tot de interne huishouding van de KBvG op een aantal punten de noodzaak tot verbetering uit. Ik neem deze zorgen serieus en acht het van groot belang dat de KBvG deze problemen inmiddels zelf ook heeft onderkend. Van de zijde van de KBvG is te kennen gegeven dat het functioneren van de ledenraad in het recente verleden verbetering heeft ondergaan, mede ook vanwege een betere facilitering en informatieverschaffing door het bestuur, en dat de animo voor het lidmaatschap van de ledenraad is

toegenomen. Ik neem hiervan met belangstelling kennis en zal de ontwikkelingen op dit vlak nauwlettend volgen.

Aanbeveling 9.
Het KBvG-bestuur bevordert de betrokkenheid en de invloed van de beginnende beroepsgenoot op het beleid van de KBvG en besteedt aandacht aan de externe legitimatie, bijvoorbeeld via een adviesraad.
Ik onderschrijf het belang van een goede betrokkenheid van beginnende (toegevoegd kandidaat-)gerechtsdeurwaarders bij de beleidsvorming door de KBvG. Ook de KBvG heeft te kennen gegeven hieraan belang te hechten. Voorts ben ik met de Commissie van mening dat het goed is als de KBvG meer aandacht schenkt aan de externe legitimatie van bijvoorbeeld de door de KBvG op te stellen verordeningen. Het instellen van een adviesraad, waarin vertegenwoordigers van het maatschappelijk krachtenveld waarin de gerechtsdeurwaarder zich bij het vervullen van zijn ambt begeeft zitting hebben, zou daaraan inderdaad kunnen bijdragen. Ik zal met grote interesse volgen welke initiatieven de KBvG terzake zal ontplooien.

Aanbeveling 10.
Reduceer het aantal ledenraadsleden via een wijziging van artikel 63 van de Gerechtsdeurwaarderswet.
Mede met het oog op de bij aanbeveling 8. vermelde verbeteringen, die zich naar het oordeel van de KBvG in het recente verleden hebben voorgedaan ten aanzien van het functioneren van de ledenraad, zie ik vooralsnog geen reden voor een wetswijziging op het punt van het aantal leden van de ledenraad. Vanzelfsprekend zal ik mij steeds met de KBvG blijven verstaan of er op enig moment onder meer met het oog op de slagvaardigheid wellicht toch aanleiding bestaat voor een reductie van dat ledenaantal.

Aanbeveling 11.
Een gerechtsdeurwaardersautoriteit als aanvullende instantie die toezicht houdt op de beroepsgroep is niet de goede oplossing. De werking van de bestaande vormen van toezicht moet worden verbeterd. Uitoefening van intern en integraal toezicht is dringend
gewenst.
Aanbeveling 12.
De KBvG en de gerechtsdeurwaarders hebben behoefte aan een wettelijke fundering van het bestuur als primus inter pares, een gezaghebbend instituut, dat leden ter verantwoording kan roepen, zoals de Deken dat kan in de advocatuur.
De Commissie stelt terecht vast dat er op dit moment geen sprake is van een volledig toezicht op de naleving van het bepaalde bij en krachtens de wet, met inbegrip van de verordeningen van de KBvG. Thans wordt ingevolge de Gerechtsdeurwaarderswet immers alleen voorzien in financieel toezicht op de beroepsgroep door het Bureau Financieel Toezicht. Met de Commissie ben ik van oordeel dat een wettelijke regeling van een volledig toezicht zeer gewenst is. Hoe en waar dit toezicht het beste belegd zou kunnen worden, wil ik, ook vanwege de samenhang met het toezicht op andere juridische beroepsgroepen, nader onderzoeken. Ik zal uw Kamer hierover informeren.

Aanbeveling 13.
De KBvG neemt het initiatief tot intercollegiale toetsing (peer review). Justitie beziet of daar een wettelijke grondslag voor nodig is.

De aanbeveling van de Commissie om in het kader van de kwaliteitsbevordering te komen tot de introductie van het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij de leden van de beroepsgroep door deskundigen, neem ik graag over. Daarbij acht ik van belang dat de KBvG aandacht heeft gevraagd voor het feit dat het, onder meer gezien de beperkte grootte van de beroepsgroep en het beperkte aantal gerechtsdeurwaarderskantoren in Nederland, veeleer in de rede ligt om de toetsen te laten uitvoeren door auditors, opgeleid door de KBvG, en niet door gerechtsdeurwaarders onderling. Voor deze vorm van kwaliteitsbevordering zal een wettelijke grondslag worden gecreëerd.

Aanbeveling 14.
De KBvG trekt meer gezamenlijk op met de KNB en de NOvA.
Met de vestiging van het bureau van de KBvG in Den Haag zijn de contacten tussen de KBvG en beide andere organisaties geïntensiveerd. Dat juich ik toe. De betrokken organisaties kunnen veel aan elkaar hebben, immers de uitdagingen waarvoor zij staan zijn vaak vergelijkbaar.

Aanbeveling 15.
Een zelf ontwikkeld proces van kwaliteitsborging wordt systematisch opgezet en wordt primair vanuit de beroepsgroep aangedragen.
Ik deel de mening van de Commissie dat de verantwoordelijkheid voor het treffen van kwaliteitsbevorderende maatregelen primair bij de KBvG ligt. Zie ook aanbeveling 13.

Aanbeveling 16.
Het Ministerie van Justitie heeft een duidelijk benoemingsbeleid en betrekt daarbij ook tuchtrechtelijke antecedenten.
Aanbeveling 17.
Breng wet en praktijk bij de toegang tot het ambt met elkaar in overeenstemming. Leg in de wet vast het bestaan van de gerechtsdeurwaarder-ondernemer, de gerechtsdeurwaarder in dienstbetrekking en de gerechtsdeurwaarder in opleiding. Aan de toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarder bestaat dan geen behoefte, laat staan aan de freelancer.
De Commissie wijst op een aantal ontwikkelingen, zoals het fenomeen van de freelancers, die door mij serieus worden genomen. Ik acht het gewenst dat er geen onduidelijkheid bestaat met betrekking tot het onderscheid tussen de gerechtsdeurwaarder die ondernemer is, degene die in loondienst bij een gerechtsdeurwaarderskantoor werkzaam is, en de kandidaat-gerechtsdeurwaarder die in opleiding is. Of en in hoeverre in verband hiermee een wijziging van wetgeving noodzakelijk is, zal ik nader bezien. Daarbij wil ik bijvoorbeeld ook de ontwikkelingen die zich in dit opzicht voordoen bij het notariaat in ogenschouw nemen. Daarnaast acht ik het van belang te bezien of bijvoorbeeld door aanpassing van regelgeving ertoe kan worden bijgedragen dat de ongewenste ontwikkeling van de zogenaamde freelancers en het gebrekkig toezicht op hun functioneren een halt wordt toegeroepen.De aanbeveling om bijvoorbeeld tuchtrechtelijke antecedenten te betrekken in het kader van de beoordeling die voorafgaat aan goedkeuring van een toevoeging onderschrijf ik.

Aanbeveling 18.
Breid het komende Register gerechtsdeurwaarders uit met tuchtrechtelijke signaleringen van voldoende gewicht, en voorzie het van een wettelijke grondslag.

De aanbeveling om het thans reeds in ontwikkeling zijnde register voor gerechtsdeurwaarders van een wettelijke grondslag te voorzien, neem ik over. Datzelfde geldt voor de suggestie om in het register ook de vermelding van tuchtrechtelijke signaleringen van een bepaalde zwaarte op te nemen.

Aanbeveling 19.
Een tijdige signalering door de KBvG van financiële problemen bij een kantoor is gewenst, waarna (op grond van een verordening) maatregelen als een mentorschap moeten worden genomen. Bij verordening moeten kantoren verplicht worden om betalingsproblemen
tijdig bij de KBvG te melden.
Naar mijn oordeel is de suggestie van de Commissie om de KBvG in geval van gebleken financiële problemen bij gerechtsdeurwaarderskantoren het initiatief te laten nemen voor een maatregel van mentorschap, met het oog op de wettelijke taak van de KBvG om de goede beroepsuitoefening van de leden te bevorderen, waardevol. Of en aan wie deurwaarders verplicht melding moeten maken van eventuele betalingsproblemen wil ik graag, in samenhang met de kwestie van het beleggen van toezicht op de beroepsgroep, nader onderzoeken. Ik zal uw Kamer hierover nader informeren.

Aanbeveling 20.
De opleiding tot gerechtsdeurwaarder dient een zwaarder academisch accent te krijgen. Voor juristen en eventueel ook andere academici dient een verkorte opleiding te worden ingevoerd. De KBvG dient zich actiever met het curriculum bemoeien.
Mede op basis van mijn besprekingen over dit rapport met de KBvG en de Hogeschool Utrecht (HU) ben ik van oordeel dat door de Commissie onvoldoende is onderbouwd dat een juridische opleiding op hbo-niveau niet meer zou voldoen als vereiste voor toetreding tot het ambt van (kandidaat-)gerechtsdeurwaarder. Ik acht de kennis en het inzicht die met de thans vereiste opleiding worden verkregen nog steeds voldoende voor het naar behoren kunnen vervullen van dit ambt. De HU, die thans de opleiding verzorgt, heeft mij desgevraagd medegedeeld dat reeds sprake is van een verkorte opleiding voor academici. Met nameacademisch geschoolde juristen komen in aanmerking voor een vrijstellingsregeling, waarbij de eerste drie jaar van de opleiding tot twee jaar kan worden bekort. Zie ook aanbeveling 2.

Aanbeveling 21.
De gerechtsdeurwaarder is een meer zichtbare speler in het rechtsbestel. De betrokkenheid van de gerechtsdeurwaarder bij het gerecht moet worden onderstreept en zichtbaar gemaakt, onder andere door periodiek overleg tussen gerecht en gerechtsdeurwaarders.
De gerechtsdeurwaarder is inderdaad een belangrijke schakel in het rechtsbestel, onder meer vanwege de taken waarmee hij is belast met betrekking tot de rechtsingang en de tenuitvoerlegging van executoriale titels. Directe ambtelijke betrokkenheid bij het gerecht is er niet meer. Dat laat onverlet dat een geregeld overleg tussen rechtbank en (plaatselijke) gerechtsdeurwaarders zou kunnen bijdragen aan een goede ambtsvervulling. De KBvG zal de behoefte hieraan bij de rechtspraak peilen.

Aanbeveling 22.
De gerechtsdeurwaarder – en in het verlengde daarvan de KBvG – vereenzelvigt zich niet met de opdrachtgever/schuldeiser.

De gerechtsdeurwaarder dient zich goed bewust te zijn van zijn bijzondere positie. Hij dient bij de uitoefening van zijn ambt zich niet alleen te laten leiden door de belangen van de opdrachtgever. Ik onderschrijf derhalve de aanbeveling van de Commissie dat de gerechtsdeurwaarder, ook bij zijn niet-ambtelijke werkzaamheden, zich niet moet vereenzelvigen met de opdrachtgever.

Aanbeveling 23.
In het belang van de opdrachtgever en in het belang van een goede rechtsbedeling vergewist de gerechtsdeurwaarder zich ervan dat de debiteur begrijpt wat er van hem verlangd wordt. De KBvG kan hier behulpzaam zijn door begrijpelijke standaardmodellen voor exploten te ontwikkelen.
De schuldenaar heeft recht op een duidelijke uitleg en voorlichting van de kant van de gerechtsdeurwaarder, ook omdat de schuldenaar die deskundige uitleg niet altijd van een ander ontvangt. De Commissie constateert dat er met betrekking tot de begrijpelijkheid van ambtshandelingen nog veel valt te winnen. Het is goed dat de KBvG hierover in gesprek is gegaan met het Landelijk overleg sociaal raadslieden vanuit de gedachte dat het ook in het belang van de opdrachtgever is, dat een schuldenaar begrijpt wat er van hem wordt verlangd en waarom een gerechtsdeurwaarder handelt zoals hij handelt. Voorts acht ik het een goed initiatief dat de KBvG bezig is met de ontwikkeling van een “juridische bijsluiter” en de mogelijkheid onderzoekt om via haar website duidelijke informatie voor schuldenaren te verstrekken. Ik zal de ontwikkelingen op dit terrein nauwlettend volgen. Overigens wil ik nog benadrukken dat het in dit verband juist ook van belang is dat de betekening van exploten in beginsel in persoon geschiedt. Zie ook aanbeveling 2.

Aanbeveling 24.
De gerechtsdeurwaarder verschuilt zich niet achter zijn ministerieplicht. Een door de KBvG aangezwengeld intern kritisch debat over de reikwijdte van de ministerieplicht en een aanpassing van de wettelijke formulering daarvan in artikel 11 Gerechtsdeurwaarderswet helpen hierbij; als voorbeeld geldt de wettelijke formulering van de notariële ministerieplicht en de notariële onafhankelijkheid.
Het is van belang dat rechtzoekenden voor door de gerechtsdeurwaarder te verrichten ambtshandelingen, bijvoorbeeld in het kader van de uitvoering van rechterlijke uitspraken, toegang hebben tot een gerechtsdeurwaarder. Om dat zo veel mogelijk te waarborgen is de ministerieplicht in de wet opgenomen. Met de Commissie ben ik van opvatting dat het ongewenst is dat de gerechtsdeurwaarder zich uitsluitend laat leiden door de partijdige belangen van de opdrachtgever. Een dergelijke vereenzelviging met de opdrachtgever doet onvoldoende recht aan de bijzondere ambtelijke positie van de gerechtsdeurwaarder. Met het oog hierop acht ik het van belang dat de KBvG nu binnen de beroepsgroep het debat aanzwengelt over de vraag, of en waarom de huidige formulering van de ministerieplicht in de praktijk voor gerechtsdeurwaarders wellicht als te knellend wordt ervaren. Daarbij zal in elk geval ook aandacht dienen uit te gaan naar de thans bestaande mogelijkheid van het zogeheten deurwaardersrenvooi. Ik zie de uitkomsten van dit debat met belangstelling tegemoet. Voorts is het naar mijn mening waardevol dat van de zijde van de KBvG met betrekking tot deze materie ook andere initiatieven worden ontplooid. In dat verband verwijs ik onder meer naar de voor eventuele regulering door de KBvG voorliggende vraag, welke grenzen de gerechtsdeurwaarder in acht zou moeten nemen bij beslag op de inboedel; zie hiervoor ook de aan uw Kamer bij brief van 11 juli 2008 toegezonden reactie op het rapport “Mensen met schulden in de knel” van de

Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (Kamerstukken II 2007/08, 24 515, nr. 138). Ook heeft de KBvG te kennen gegeven zich ervoor te willen inzetten om opdrachtgevers meer bewust te maken van de consequenties van de inschakeling van een gerechtsdeurwaarder voor het verrichten van ambtshandelingen, bijvoorbeeld bij stapeling van beslagen. Mede in afwachting van voormeld debat binnen de beroepsgroep zie ik op dit moment nog geen aanleiding om de in de Gerechtsdeurwaarderswet geformuleerde ministerieplicht aan te passen. Wel merk ik nog graag op het een goede suggestie van de Commissie te vinden om in de Gerechtsdeurwaarderswet een formulering van de onafhankelijke positie van de gerechtsdeurwaarder op te nemen en daarbij artikel 17 van de Wet op het notarisambt als inspiratiebron te hanteren, zonder uit het oog te verliezen dat de positie van de notaris in het rechtsbestel niet in alle opzichten vergelijkbaar is met die van de gerechtsdeurwaarder.

Aanbeveling 25.
Ter voorkoming van zinloze cumulatie van beslagen en vexatoir beslag treedt de KBvG verordenend op.
Aanbeveling 26
Ontwikkel een centraal beslagregister, al dan niet gekoppeld aan het beroepsgroepregister dat thans in ontwikkeling is bij de KBvG en SNG.
Zoals in de reactie bij eerdergenoemde brief aan uw Kamer van 11 juli 2008 (Kamerstukken II 2007-2008, 24 515, nr. 138) al is aangegeven, kan zinloze beslaglegging ondervangen worden door een beter centraal overzicht in de concrete beslagsituatie. De wetenschap vooraf dat er reeds een beslag ligt kan immers ten goede komen aan de effectiviteit van het werk van de gerechtsdeurwaarder en kan voor zowel de schuldeiser als de debiteur kostenbesparend werken. Ik wil graag nader bezien of er met het oog op de ontwikkeling van een centraal beslagregister reden is voor aanpassing van wetgeving. Voorts merk ik op dat ik het met de Commissie wenselijk acht, zoals ik ook heb aangegeven bij aanbeveling 4 en in bijgaande brief met een reactie naar aanleiding van de hoofdlijnen van het advies, dat van de zijde van de KBvG ook voor het in paragraaf 28 van het advies genoemde onderwerp beleid bij beslaglegging regeling bij verordening plaatsvindt.

Aanbeveling 27.
Een leidraad moet worden geboden aan de markt en aan de gerechtsdeurwaarder ten aanzien van de nevenactiviteiten en nevenbetrekkingen. Er dient een meldingsplicht aan de KBvG te komen. Op basis van de meldingen kan via een algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 20 leden 2 en 3 Gerechtsdeurwaarderswet, in combinatie met een verordening van de KBvG op de nevenbetrekkingen, tot regulering worden gekomen.
Zoals ik hierboven bij aanbeveling 4. en in bijgaande brief met een reactie naar aanleiding van de hoofdlijnen van het advies al heb benadrukt, onderschrijf ik de aanbeveling van de Commissie, dat het wenselijk is dat van de zijde van de KBvG op korte termijn regeling bij verordening plaatsvindt ten aanzien van de verschillende in paragraaf 28 genoemde onderwerpen, waaronder normering van nevenwerkzaamheden en nevenbetrekkingen. De gegevens over nevenbetrekkingen van gerechtsdeurwaarders horen – zoals de Commissie ook aangeeft - thuis in het register voor gerechtsdeurwaarders. Verplichte melding van deze gegevens is ten behoeve van dat register derhalve aangewezen. Zie ook aanbeveling 18.
Voorts deel ik de opvatting van de Commissie dat het, zeker ook gelet op de in artikel 20, tweede en derde lid, van de Gerechtsdeurwaarderswet geregelde

mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen over het verrichten van bepaalde nevenwerkzaamheden, van belang is dat wordt voorzien in verplichte melding door gerechtsdeurwaarders van de niet-ambtelijke werkzaamheden die zij als gerechtsdeurwaarder verrichten.

Aanbeveling 28.
De KBvG en de gerechtsdeurwaarders geven meer bekendheid aan interne klachtenregelingen. De KBvG verplicht de leden, aan haar jaarlijks verslag uit te brengen van ontvangen klachten en de wijze van afdoening.
Met de Commissie ben ik van opvatting dat door de beroepsgroep meer ruchtbaarheid zou moeten worden gegeven aan de mogelijkheid om bij de gerechtsdeurwaarder zelf een klacht in te dienen. De KBvG zou deze ontwikkeling moeten stimuleren. Ook ten aanzien van gedragingen van gerechtsdeurwaarders geldt de in de Algemene wet bestuursrecht beschreven (interne) klachtenprocedure. Bij een professioneel juridisch beroep als dat van gerechtsdeurwaarder hoort ook een professionele behandeling van klachten. Een goede klachtafhandeling kan er bijvoorbeeld ook toe bijdragen dat voorkomen wordt dat rechtzoekenden hiervoor een tuchtrechtelijke procedure in gang zetten. Op de website van de KBvG wordt inmiddels gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van klachten bij de gerechtsdeurwaarder. De KBvG ontwikkelt thans ook een standaard klachtenformulier waarmee enerzijds het indienen van een klacht laagdrempelig wordt gemaakt en anderzijds bij de behandeling van de klacht efficiëntievoordeel kan worden behaald. Ik acht daarnaast de suggestie van de Commissie om gerechtsdeurwaarders verplicht melding te laten maken bij de KBvG van de in een jaar ontvangen klachten en de wijze van behandeling daarvan, met het oog op de taak van de KBvG om de goede beroepsuitoefening te bevorderen, zinvol. Ik zal met veel belangstelling de activiteiten van de KBvG op dit terrein volgen.

Aanbeveling 29.
De KBvG legt het standpunt van de ledenraad dat een korting op de prijs van het exploot ten goede moet komen aan de debiteur, bij verordening vast. De KBvG legt bij verordening een norm aan voor de in dit hoofdstuk bedoelde contracten. Deze norm strekt tot vermijding van risico voor liquiditeit en solvabiliteit van de gerechtsdeurwaarder en tot bescherming van de debiteur.
Aanbeveling 30.
De rechter krijgt bij wet de discretionaire vrijheid om, wanneer aan de opdrachtgever een korting op de prijs van een exploot werd verleend, een lager bedrag toe te wijzen dan het Btag-tarief.
Met de inwerkingtreding van de Gerechtsdeurwaarderswet is enerzijds komen te gelden dat er voor het verrichten van ambtshandelingen een vast schuldenaarstarief is, dat gebaseerd is op de kostprijs hiervoor, en anderzijds dat de prijsvorming voor het verrichten van ambtshandelingen in de relatie tussen opdrachtgever en gerechtsdeurwaarder uit een oogpunt van bevordering van de marktwerking vrij is gelaten. Dit laatste kan tot gevolg hebben dat bijvoorbeeld bij bulkopdrachten gerechtsdeurwaarders met opdrachtgevers tarieven voor ambtshandelingen overeenkomen die onder het schuldenaarstarief liggen. Dat is inherent aan het gekozen systeem van marktwerking, waarbij efficiënt werken en vaardig onderhandelen beloond kan worden met een bepaald prijsvoordeel. Voor aanpassing in de door de Commissie aanbevolen zin van hetgeen thans geldt in situaties waarin een opdrachtgever met een gerechtsdeurwaarder een tarief overeenkomt dat onder het schuldenaarstarief ligt, zie ik dan ook geen reden. Wel acht ik het onwenselijk dat gerechtsdeurwaarders in de concurrentiestrijd

met beroepsgenoten prijzen met opdrachtgevers afspreken die zodanig onder de kostprijs liggen, dat hierdoor risico's ontstaan op het punt van de zorgvuldigheid en onafhankelijkheid die de gerechtsdeurwaarder bij de ambtsuitoefening in acht dient te nemen alsook op dat van de continuïteit van die ambtsuitoefening. Ik zal met de KBvG en het Bureau Financieel Toezicht bezien welke maatregelen in verband hiermee zouden kunnen worden getroffen.

Aanbeveling 31.
De overheid betracht terughoudendheid bij het nastreven van winstmaximalisatie bij de invordering door bulkopdrachtgevers die aan de overheid gelieerd zijn.
Ook voor aan de overheid gelieerde opdrachtgevers geldt dat het hen vrij staat om met gerechtsdeurwaarders tarieven voor ambtshandelingen overeen te komen die onder het schuldenaarstarief liggen. Tegelijkertijd geldt dat juist van aan de overheid gelieerde opdrachtgevers mag worden verwacht dat zij zich er van bewust zijn dat het overeenkomen van tarieven die onder de kostprijs liggen risico's kan opleveren op het punt van de zorgvuldigheid en de continuïteit van de ambtsuitoefening. Zie aanbevelingen 29 en 30.

Aanbeveling 32. Een nieuw ondernemingsplan, een nieuw advies van de CvD en beoordeling van een verzoek tot voortzetting zijn wenselijk voor zowel de achterblijver(s) als voor de afgesplitste bij een nieuwe samenstelling van het gerechtsdeurwaarderskantoor.
Aanbeveling 33.
Bij inwilliging van een verzoek tot voortzetting-na-afsplitsing wordt het BFT op de hoogte gebracht van een eventueel negatief advies van de CvD omtrent zowel de "doorstarter" als de "achterblijver", zodat een verscherpte aandacht mogelijk is.
De Commissie heeft gewezen op enkele gevallen (bv. voortzetting van het kantoor na afsplitsing) waarin het gelet op de gewijzigde bedrijfseconomische situatie ook aangewezen zou kunnen zijn om een nieuw ondernemingsplan te laten indienen en hierover de Commissie van deskundigen te laten adviseren. Mede met het oog hierop zal ik bezien of en in welke situaties, anders dan in het kader van benoeming van een gerechtsdeurwaarder, het aangewezen zou kunnen zijn om een ondernemingsplan te laten indienen en beoordelen.

Aanbeveling 34.
a- gerechtsdeurwaarders in een samenwerkingsverband zijn verplicht de Kamer te informeren wie van hen verantwoordelijk is voor de beklaagde gedraging;
b- invoering van de waarschuwing als lichtste tuchtrechtelijke maatregel;
c- herformulering van de thans te ruim geformuleerde geheimhoudingsplicht van artikel 36 lid 1 sub a Gdw;
d- de Voorzitter van de Kamer krijgt de mogelijkheid als tuchtrechtelijke maatregel een schuldigverklaring zonder oplegging van een maatregel uit te spreken.
Aanbeveling 35
De KBvG wordt reeds op de hoogte gesteld van een tuchtrechtelijke klacht op het moment dat die klacht aanhangig wordt gemaakt.
Aanbeveling 36.
Niet de tuchtrechter, maar de KBvG is het adres voor klachten van administratieve aard.
Aanbeveling 37.
De wet verleent ondubbelzinnig aan de KBvG de bevoegdheid tot het doen van een verzoek tot schorsing in afwachting van een beslissing.
Aanbeveling 38.

De wet voorziet in een spoedprocedure, al dan niet gecombineerd met een onmiddellijke schorsing door de Voorzitter van de KBvG.
Aanbeveling 39.
De KBvG hanteert het instrument van de dreiging met het indienen van een klacht, behoudens ernstige vergrijpen.
Ik neem de aanbevelingen betreffende het onderwerp tuchtrecht in belangrijke mate over. Over de inrichting van het tuchtrecht voor wettelijke gereglementeerde beroepen is geadviseerd door een werkgroep onder voorzitterschap van prof. mr. N.J.H. Huls in het rapport "Beleidsuitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht" van 7 december 2006. Het kabinetsstandpunt bij dit rapport is op 7 december 2007 aan uw Kamer gezonden (Kamerstukken II 2007/08, 29 279, nr. 61). Verschillende van de door de Commissie in hoofdstuk 18 van het advies gedane aanbevelingen met betrekking tot het tuchtrecht voor gerechtsdeurwaarders, zullen worden meegenomen in de wetgeving die thans wordt voorbereid ter uitwerking van dat rapport. Voor sommige aanbevelingen geldt dat niet, zoals de aanbevelingen 34c en 36. Het voorstel in aanbeveling 34c tot herformulering van de geheimhoudingsplicht van artikel 36, eerste lid, onderdeel a, van de Gerechtsdeurwaarderswet is naar mijn oordeel zinvol. Of klachten van administratieve aard voortaan niet meer bij de tuchtrechter zouden moeten worden ingediend, zal ik, nadrukkelijk in samenhang met de kwestie van het beleggen van het toezicht op de beroepsgroep, nader onderzoeken. Wat de aanbevelingen 37 en 38 betreft merk ik ten eerste op dat ik er geen voorstander van ben om de bevoegdheid tot schorsen bij wijze van ordemaatregel niet meer aan de kamer voor gerechtsdeurwaarders toe te kennen. Wel acht ik het van belang dat de KBvG uitdrukkelijk de bevoegdheid heeft om hierom te verzoeken alsmede om een klacht bij de kamer voor gerechtsdeurwaarders in te dienen en zo nodig hoger beroep bij het gerechtshof in te stellen. Hiervoor zal zo nodig wetgeving worden aangepast.